

Kayıların Anadolu'ya Gelişi

Kayıların 9. asırdan itibaren Selçukilerle beraber Ceyhun nehrini geçerek İran'a geldikleri konusunda araştırmacılar hemfikirdir.

Bir rivayete göre Ceyhun'u geçen kayılar Horasan'da Merv ve Mahan taraflarına yerleşmişler sonra Moğol baskıları üzerine yerlerini bırakarak Azerbaycan'a ve doğu Anadolu'da Ahlât tarafına gelmişlerdir. Bu kayıtlara göre kayı boyu Selçukilerle beraber Horasan'a ve Moğolların baskıları üzerine Celalüddin Harezmsah ile Azerbaycan'a ve doğu Anadolu'ya hicret eylemiş oluyorlar. Muhtelif rivayetlerin tetkikine bakılarak Kayıların Harezm kuvvetleri arasında doğu Anadolu'ya geldikleri zannı kuvvetli olup meşhur ananeye de uymaktadır.

Fakat 11. Asır sonlarından itibaren Diyarbakır Hasankef ve Harput'ta hüküm süren Artuklular kayı boyundan olduklarına göre bir kısım Kayıların çok zaman evvel doğu Anadolu'ya geldikleri unutulmamalıdır.

Kayıların Anadolu'ya geldikten sonra ne suretle dağıldıkları hakkında değişik rivayetler vardır. Meşhur olanı: Ahlat'a yerleşen kayılar oradan Erzurum ve Erzincan'a daha sonra Amasya'ya gelerek oradan Halep taraflarına göç etmişler fakat Caber kalesi civarında reisleri Süleyman Şah'ın Fırat'ı geçerken boğulması üzerine orada durmuşlar, burada kayılar ve onlarla beraber olan aşiretler ikiye ayrılmış, bir kısmı orada kalmış ve bir kısmı da Çukurova'ya gelmişlerdir. Çukurova'ya gelmiş olanlar da ikiye bölünerek bir kısmı Erzurum civarına, Pasin ovasına Sürmeliçukur'a gelmiş ve burada da aralarında ihtilaf çıkararak bir kısmı asıl yurtlarına dönmüşler, Ertuğrul ile kardeşi Dündar'ın emrindeki 400 çadır halkı bir müddet Sürmeliçukur'da kaldıkta sonra Moğolların bu taraflara akınları üzerine orta Anadolu'ya göç edip Alaüddin Keykubat'a müracaat ederek Karacadağ taraflarına Rum hududuna doğru yerleşmişlerdir.